

EC01 - TORRE BALDOVINA

Localització: Districte IV / Barri Riu Sud
Adreça: Avinguda de Santa Coloma, s/n - Plaça Pau Casals - Carrer de Sant Carles

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Autoria: Desconeguda / Ampliació: Joan Rubió i Mella, arq. (1914-1918) / Restauració: Jordi Ambrós i Monsonís, arq. (1982)

Cronologia: Torre romànica: segle XI / Ampliacions: segles XIII-XIV, XVIII i 1914-1918 / Restauració: 1982

Eta

Tipologia: Casa senyorial

Situació: Al Sud del centre històric de Santa Coloma, al mig d'una illa formada per edificis de gran alçada. Aquest context urbà li confereix a l'edifici un caràcter monumental a la ciutat. Originàriament, la Torre Balldovina es va ubicar a un lloc pla, prop del riu Besòs i de la via romana que provenia del Vallès, justificant la seva utilitat militar de guaita i refugi de la població.

Context històric: La Torre Balldovina és una interessant casa senyorial del segle XVIII construïda a partir d'una torratxa militar del segle XI que rep el seu nom de l'antic propietari i possible constructor, en Baldoví. La torratxa és l'únic edifici romànic que ha arribat íntegre fins als nostres dies en tot el Barcelonès Nord. De gran interès històric i tipològic, aquest mas fortificat conté diverses expressions arquitectòniques fruit de les transformacions sofertes al llarg del temps. La primera gran transformació es produeix entre els segles XIII i XIV. Garantida la seguretat del país, la vall del riu Besòs viu un important desenvolupament de l'agricultura i un increment de la seva població. Aquest canvi provoca la conversió de la primera construcció de caràcter militar en una altra de caràcter residencial amb noves construccions i dependències agropecuàries. El segle XVIII, la Torre Balldovina és propietat dels Riber-Sagarra, que en modifiquen profundament l'estructura. L'edifici consta de planta baixa i dos pisos construïts al voltant de la torre. S'obren finestres i balcons revestits de pedra i forja. Manté les seves dependències agrícoles i ramaderes, però reforça el seu caràcter de residencial. Al segle XIX, la família Sagarra s'instal·la a la Torre Balldovina. Entre 1914 i 1918, Ferran de Sagarra encarrega a l'arquitecte Joan Rubió i Mella l'ampliació de la casa, dotant-la d'un estil neogòtic, fruit de la combinació del Modernisme i el Noucentisme. El 1982, l'edifici de propietat municipal des del 1972, va ser restaurat per l'arquitecte Jordi Ambrós i Monsonís, per a què tres anys més tard passés a ser el Museu i Arxiu Històric de Santa Coloma. Actualment, es preveu que la Torre Balldovina passi a ser el futur Centre Integral de Patrimoni de Santa Coloma conjuntament amb el refugi antiaeri de la Guerra Civil, recentment restaurat, i el Molí d'en Ribé. L'any 1949, la Torre Balldovina va ser declarada Bé Cultural d'Interès Nacional (núm. Registre 1397-MH) pel Ministeri de Cultura mitjançant decret de 22.4.1949. El subsòl de l'edificació i del seu entorn té la consideració d'Àrea d'expectativa arqueològica.

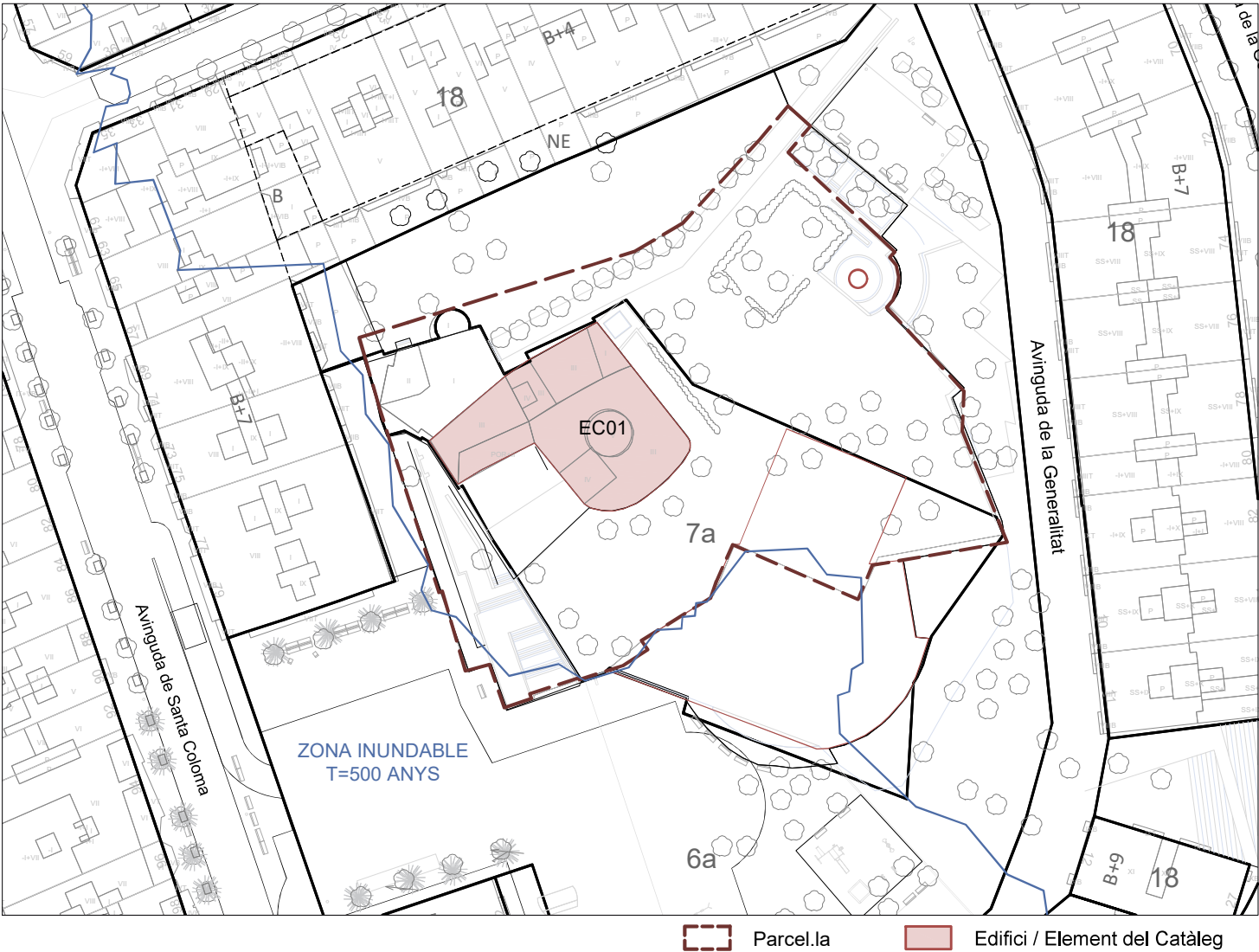
Descripció general: Casa senyorial de tres plantes amb torre fortificada que sobresurt sobre el conjunt.

Façana: Les façanes, d'estil modernista, són d'estuc amb maó vist al voltant de les obertures i les cantonades, destacant les obertures de les galeries de la façana sud-oest.

Coberta: Les cobertes són inclinades de teula àrab amb ràfecs importants a la zona nord edificada més recentment.

Interior: Destaquen les parets de pedra de la torre i els elements d'origen modernista.

PEPPA 1987: Catàleg - E.45 PEPPSC 2009: Catàleg - EC09 PEPPSC 2023: Catàleg - EC01

Coordenades UTM
x = 433963
y = 4588679

Categoria de Protecció: BCIN
Nivell de Protecció: Volumètric + Entorn

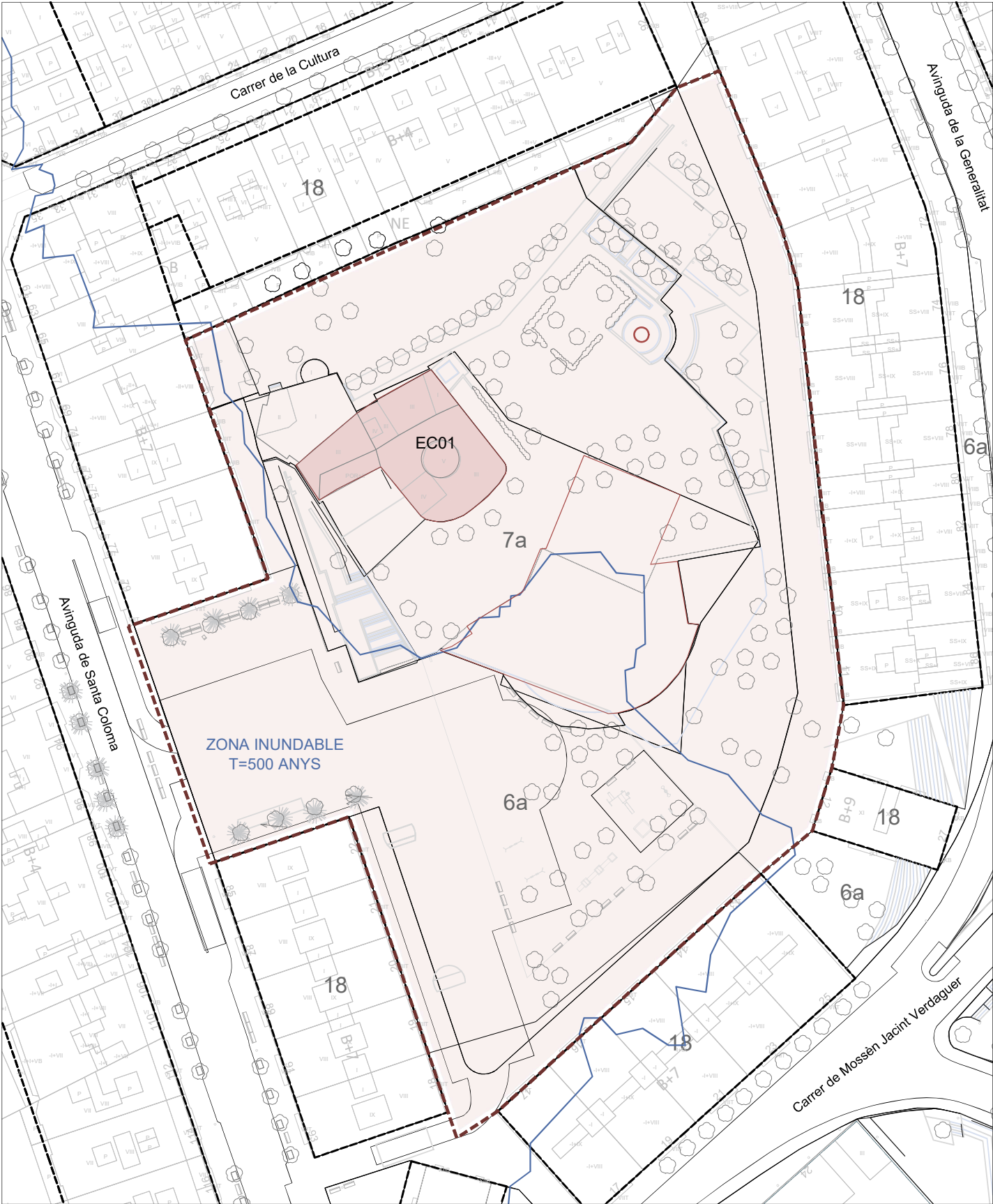
Clau urbanística: 7a, equipament actual
Referència cadastral: 4085545DF3848G
Propietat: Ajuntament de Santa Coloma de Gr.
Ús actual: Museu i centre cultural

Regulació de la intervenció:

PROTECCIÓ I INTERVENCIÓ			ÀMBITS DE PROTECCIÓ								
			VOLUM		PARCIAL				ENTORN (*)		
			PRINCIPAL	AFEGITS	FAÇANA	COBERTA	INTERIOR	ESTRUCTURA	PARCEL·LA PRÒPIA	PARCEL·LES ANNEXES	VEGETACIÓ
PROPOSTES D'INTERVENCIÓ	RESTAURACIÓ	MANTENIMENT			**	**			****		
		CONSOLIDACIÓ									
		RESTITUCIÓ									
	REHABILITACIÓ	MODERNITZACIÓ									
		REUTILITZACIÓ									
		REESTRUCTURACIÓ									
	DECONSTRUCCIÓ	ENDERROC									
		SUBSTITUCIÓ									
	OBRA NOVA	EDIFICACIONS AUXILIARS							***		
	DESPLAÇAMENT	RELOCALITZACIÓ									
RECONSTRUCCIÓ											
OBRES NO ADMESES	ALTERACIONS DE VOLUMS										
	REMUNTES I AMPLIACIONS EN ALÇADA										
	AMPLIACIONS EN PLANTA		***								
	REFORMES										
	NOVES OBERTURES										
	SUBSTITUCIÓ D'ELEMENTS										
	REDISTRIBUCIÓ INTERIOR										
	MODIFICACIÓ ELEMENTS ESTRUCTURALS										
	NOVES EDIFICACIONS								***		
OBSERVACIONS			* VEURE NORMATIVA D'ENTORNS								
			** ES PROTEGEIXEN EL VOLUM PRINCIPAL, LA COBERTA, LES FAÇANES (COMPOSICIÓ I ACABATS) I LA TORRE MEDIEVAL								
			*** S'ADMET LA CONSTRUCCIÓ DE NOVES EDIFICACIONS, SEMPRE I QUAN RESPECTIN VISUAL I VOLUMÈTRICAMENT ELS EDIFICIS CATALOGATS, AL TRACTAR-SE D'UN BCIN, QUALSEVOL ACTUACIÓ REQUERIRÀ INFORME PREVI DE LA DIRECCIÓ GENERAL DE PATRIMONI DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA								
			**** EL SUBSÒL DE L'ENTORN DE LA TORRE BALDOVINA TINDRÀ LA CONSIDERACIÓ D'ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA								

Optatiu Normatiu Preceptiu

TORRE BALDOVINA - EC01

Entorn Edifici Catalogat

